

Также, необходимо уделить особое внимание разграничению в подходе к паллиативу в зависимости от возраста больных лиц. Так, в Украине нет отдельных учреждений – хосписов для детей, пока существуют только палаты при онкологических отделениях больниц и хосписах.

Основанием классификации можно также представить продолжительность жизни человека при определенном заболевании и выявить необходимый уровень паллиативной помощи для каждого из этапов заболевания (выделить разницу между той стадией заболевания, когда человек в состоянии жить в семье и стадии, когда его нормальная жизнедеятельность может обеспечиваться только посредством постоянного пребывания в медицинском учреждении).

Таким образом, мы можем сделать вывод о неудовлетворительном состоянии паллиативной помощи в Украине в виду недостаточности количества хосписов, а также, о необходимости его развития в виду высокой социальной потребности.

Литература

1. Эпидемия, которую мы не замечаем. Как появился СПИД. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://veravgizn.narod.ru/stat.html>
2. Ушаков Д.Н. Большой толковый словарь современного русского языка. / Д.Н. Ушаков.
3. National cancer control programmes: policies and managerial guidelines, 2nd ed. Geneva, World Health Organization, 2002.
4. Паллиативная помощь при СПИДе. Технический обзор ЮНЭЙДС Август 2001 г.
5. Борис ЛИТВИН. «Помочь... паллиативной помощи»; Всеукраинская организация паллиативной помощи, 29.05.2010. [Электронный ресурс].// Режим доступа: <http://zakon.rada.gov.ua>

УДК 347.91(043.2)

Шумський П.В.,
к.ю.н., професор,
Національна академія прокуратури України, м. Київ, Україна
Горик А.А.,
студент,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ДО ПИТАННЯ ПРО ПРАВОВІ ФОРМИ ПРЕДСТАВНИЦТВА ПРОКУРОРОМ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Для юрисдикційного процесу, особливо судочинства, властиве високе організаційне забезпечення процесуальної діяльності всіх учасників цивільного процесу, яке необхідне для правильного вирішення справи. Тому процесуальна форма має місце тоді, коли законодавством послідовно, всебічно, в єдиному режимі регулюються весь хід і умови розгляду справи, починаючи від її відкриття і закінчуючи виконавчим провадженням. Проблема форми представництва прокурора у цивільному процесі відноситься до актуальних проблем

теорії цивільного процесуального права, адже, правова регламентація форми представництва прокурора у цивільному судочинстві безпосередньо пов'язана з результативністю реалізації прав особистості, інших суб'єктів права та реалізацією судової влади у правосудних формах захисту прав.

Згідно з ч. 2 ст. 45 Цивільно – процесуального кодексу України, прокурор здійснює представництво інтересів громадянина або держави у порядку, встановленому цим Кодексом та іншими законами, і може здійснювати представництво на будь – якій стадії судочинства.

У відповідності до положень ч. 3 ст. 36¹ Закону України «Про прокуратуру» формами здійснення представництва є:

- звернення до суду з позовами або заявами про захист прав і свобод іншої особи, невизначеного кола осіб, прав юридичних осіб, коли порушуються інтереси держави, або про визнання незаконними правових актів, дій чи рішень органів і посадових осіб;

- участь у розгляді судами справ;

- внесення апеляційного, касаційного подання на судові рішення.

Вчені розглядають процесуальні дії або стадії процесу як форму представництва прокурора, тобто проводять аналогію між процесуальними діями, стадіями процесу і процесуальними формами, хоч це цілком самостійні цивільні процесуальні категорії, які пов'язані між собою, але нетотожні.

Це свідчить, що уся діяльність прокурора в цивільному процесі незалежно від стадії процесу проходить в процесуальних формах, підпорядкована єдиній меті – охороні державних і суспільних інтересів чи інтересів громадян. У юридичній літературі спостерігаються різні підходи до вирішення питання про форми представництва прокуратурою інтересів громадянина і держави в суді. Наприклад, М. Косюта вважає, що судово – представницька функція прокуратури України має бути закріплена в трьох основних формах: звернення прокурора до суду з метою захисту порушених прав і законних інтересів громадян і держави; участь прокурора в розгляді справ у судах; досудове провадження.

На думку М. Руденка, представництво прокурора в суді має три форми, а саме: звернення в суд у встановленому законом порядку; підтримання позовних вимог у суді; порушення касаційного і наглядового провадження й участь у розгляді в суді справ по касаційній і наглядовій інстанціях.

На думку М. Мички в прокурорській діяльності з реалізації представницької функції прокуратури доцільно виділяти дві форми: досудове провадження, що включає підготовку і направлення до суду заяв та інших матеріалів; участь у розгляді в судах на різних стадіях судочинства цивільних, господарських справ і справ про адміністративні правопорушення з метою захисту прав та законних інтересів громадян і держави.

Отже, форма представництва прокурора в цивільному процесі – це закріплена в процесуальному законі можливість впливу його діяльності на розвиток цивільного судочинства – на порушення цивільної справи в суді чи вступ в уже розпочатий іншими особами цивільний процес по справі.

Порушення цивільної справи за заявою прокурора зумовлюється необхідністю захистити інтереси держави або громадянина, однак ст. 45 ЦПК не визначає, коли настають такі обставини, а надає право прокуророві визначити їх у

кожному конкретному випадку самостійно у будь – якій справі, що підвідомча суду. Це свідчить про факультативність цієї форми участі прокурора у цивільному процесі. Однак в ст. 33 Закону України «Про прокуратуру» встановлено імперативне правило про те, що з метою захисту інтересів держави, а також громадян, які за станом здоров'я та з інших поважних причин не можуть захистити свої права, прокурор або його заступник пред'являє чи підтримує пред'явлений потерпілим цивільний позов про відшкодування збитків, заподіяного злочином.

Таким чином, вступ прокурора в процес по справі можливий за власною ініціативою та на вимогу закону. Вступ у процес за власною ініціативою має факультативний характер, вступ за вимогою закону має обов'язковий характер. Отже, від характеру волевиявлення прокурора на участь у цивільному процесі по справі – способу вступу в процес визначається вид такої участі – факультативна участь (необов'язкова) й імперативна (обов'язкова).